

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ถก CIAM และ MCT เร่งยกระดับการบริหารจัดการระบบลิขสิทธิ์เพลงของไทย สอดคล้องมาตรฐานสากล มุ่งสู่ความโปร่งใส เป็นธรรม

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ให้การต้อนรับคณะผู้บริหารสภาผู้สร้างสรรค์ดนตรีนานาชาติ (The International Council of Music Creators: CIAM) นำโดย Mr. Arriën Molema ประธาน CIAM และผู้บริหารบริษัท ลิขสิทธิ์ดนตรี (ประเทศไทย) จำกัด (MCT) ในโอกาสเข้าพบหารือแนวทางการพัฒนาระบบลิขสิทธิ์ดนตรีของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และทิศทางอุตสาหกรรมดนตรีโลก มุ่งพัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบชัดเจนโปร่งใส ดูแลผู้ประกอบการทุกระดับให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเข้มแข็ง และผลักดันผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินไทยสู่ตลาดสากล

นางอรมน ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เผยว่า ในการหารือครั้งนี้ กรมฯ ได้แลกเปลี่ยนแนวทางขับเคลื่อนระบบลิขสิทธิ์เพลงของไทย และรับฟังมุมมองของ CIAM ในฐานะองค์กรในเครือของสมาพันธ์แห่งสมาคมผู้สร้างสรรค์และนักแต่งเพลงระหว่างประเทศ (International Confederation of Societies of Authors and Composer: CISAC) เกี่ยวกับสถานการณ์อุตสาหกรรมดนตรีในปัจจุบัน รวมถึงประเด็นสำคัญเกี่ยวกับนโยบายด้านลิขสิทธิ์ โดยเฉพาะเรื่อง “การจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลง” ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้สร้างสรรค์ผลงานและผู้ประกอบการที่นำเพลงไปใช้ในเชิงธุรกิจ โดยผู้แทน CIAM เห็นว่า อุตสาหกรรมเพลงของไทยมีศักยภาพสูงและสามารถเติบโตในตลาดโลกได้ อย่างไรก็ตาม ควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเสนอให้มีฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือสำหรับตรวจสอบข้อมูลผู้มีสิทธิจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์อย่างถูกต้อง เพื่อลดความซ้ำซ้อนและสับสนในการขออนุญาตใช้งานและการจ่ายค่าลิขสิทธิ์

นอกจากนี้ CIAM เสนอว่า ควรยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลงของไทยให้สอดคล้องกับหลักสากล เพื่อรองรับการเป็นสมาชิกของ CISAC และสามารถออกรหัส International Standard Musical Work Code (ISWC) และ Interested Party Information (IPI) ให้แก่ผลงานเพลงของนักประพันธ์ชาวไทยได้ ซึ่งการมีรหัสดังกล่าวจะช่วยให้สามารถส่งออกผลงานเพลงไปยังต่างประเทศหรือนำไปเผยแพร่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ ได้สะดวกและเป็นระบบมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยในการติดตามการใช้งานและการจัดสรรค่าลิขสิทธิ์เป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วน ทำให้เจ้าของผลงานได้รับค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ CIAM แสดงความพร้อมสนับสนุนข้อมูลทางเทคนิคและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เพื่อร่วมพัฒนาระบบลิขสิทธิ์เพลงของไทยให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงกับระบบสากลมากยิ่งขึ้น

นางอรมน กล่าวว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์หลายราย อาจทำให้ผู้ประกอบการที่ต้องการใช้ประโยชน์จากงานเพลงเกิดความสับสนเกี่ยวกับการขออนุญาตใช้งานเพลงในเชิงธุรกิจ ที่ผ่านมา กรมฯ จึงได้นำบทบัญญัติของพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ของกรมการค้าภายใน มาปรับใช้กับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลง โดยกำหนดให้ผู้ที่จัดเก็บค่าลิขสิทธิ์จากการใช้งานเพลง ต้องแจ้งรายละเอียดการจัดเก็บ เช่น รายชื่อเพลง และอัตราค่าจัดเก็บ ต่อคณะกรรมการว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) ก่อนดำเนินการ หากไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดตามกฎหมาย ซึ่งมีโทษทั้งจำและปรับ พร้อมทั้งจัดทำหลักปฏิบัติที่ดีในการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ เพื่อให้องค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อผู้ประสงค์ใช้งานเพลงสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยปัจจุบันมีองค์กรจัดเก็บของไทยที่ปฏิบัติได้ตามแนวทางนี้ 8 ราย พร้อมกันนี้ กรมฯ ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพลงเพื่อการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและผู้ประสงค์ใช้งานเพลงให้สามารถตรวจสอบข้อมูลเพลงและขออนุญาตใช้งานเพลงได้สะดวกยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ประเทศไทยอยู่ระหว่างยกร่างกฎหมายการจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อเป็นกฎหมายเฉพาะสำหรับใช้กำกับดูแลการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม รวมทั้งจัดระเบียบและปรับปรุงแนวทางบริหารจัดการสิทธิขององค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ไทยให้มีมาตรฐานสูงขึ้น และมีการจัดสรรรายได้คืนสู่เจ้าของลิขสิทธิ์อย่างเหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมการใช้งานลิขสิทธิ์อย่างถูกกฎหมาย และลดปัญหาการเกิดข้อพิพาทจากการใช้ประโยชน์งานลิขสิทธิ์ในเชิงพาณิชย์ ซึ่งปัจจุบันร่างกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างรอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา คาดว่าจะใช้ระยะเวลานับตั้งแต่เสนอร่างจนถึงประกาศใช้บังคับประมาณ 1 ปี โดยกรมฯ เชื่อว่ามาตรการและกฎหมายใหม่นี้จะเป็นกลไกกำกับดูแลการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ให้มีความโปร่งใสและสร้างความเป็นธรรมให้กับทุกฝ่าย ทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองเจ้าของสิทธิ ลดภาระผู้ประกอบการที่ต้องการใช้ประโยชน์ผลงานเพลงในเชิงพาณิชย์ ตลอดจนลดโอกาสในการใช้สิทธิในทางที่ไม่สุจริต ซึ่งจะช่วยยกระดับระบบลิขสิทธิ์เพลงไทยให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่าสากล นางอรมน กล่าวทิ้งท้าย
